

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

ภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Leadership Related to Professional Administrators in Private Higher Education
Institution in Thailand within the ASEAN Economic Community

ณัฐรัฐ ธนธิติกอร์

Nattarat Tanathitikorn

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Division of Educational Administration, Graduate School, Bangkokthonburi Unibversity

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย (2) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี และผู้อำนวยการสถาบันของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำนวน 173 คนจากประชากรจำนวน 436 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ (F) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise) เพื่อหาแบบที่ที่ดีที่สุดในการนำไปสร้างสมพยากรณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1.) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นประเภทภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกประเภทโดยภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมและภาวะผู้นำแบบทีมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ และด้านความสามารถเชิงวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.746 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 55.60 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำแต่ละประเภทที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุดคือ ภาวะผู้นำแบบทีม (X_2) รองลงมาคือภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม (X_3) และภาวะผู้นำการ

ณัฐรัฐ ธนธิตกร

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556 (1-11)

เปลี่ยนแปลง(X_1) ตามลำดับ โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและมาตรฐานตามวิธี Stepwise ได้ดังต่อไปนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score) $Y = 0.943 + 0.279X_2 + 0.265X_3 + 0.226X_1$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score) $Z_y = 0.310 Z_{X_2} + 0.283 Z_{X_3} + 0.222 Z_{X_1}$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ภาวะผู้นำแบบทีม, ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม, ผู้บริหารมืออาชีพ, สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

Abstract

The main objectives of this research were threefold : (1) to study administrators leaderships in private higher education institution in Thailand; (2) to investigate professional administrators in private higher education institutions in Thailand within the ASEAN Economic Community; (3) to ascertain the relationship between administrators leadership in private higher education institutions in Thailand and professional administrators in private higher education institutions in Thailand within the ASEAN Economic Community. The sample was comprised of 173 private higher institutions Deans and department Directors in Thailand from the entire population of 436 administrators. The research instruments were a set of five – point rating scale questionnaires. The descriptive statistics used in the research comprised of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearsons product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The significant research findings were as follows; 1.) Administrators leadership in private higher education institutions in Thailand, holistically, was found to be at a high level. From the type of leadership perspective, the leadership of each type was found to be at a high level as well. The mean scores of leadership in descending order of degree were transformational leadership, cross-culture leadership and team leadership. 2.) The professional administrators in private higher education institutions in Thailand within the ASEAN Economic Community, holistically, was found to be at high level. Separately, all aspects of their leadership were found to be at high levels; the management capability had the highest mean score whereas the academic capacity had the lowest mean score. 3.) There was a relationship between the administrators' leadership in private higher education institutions in Thailand and their professionalism in private higher education institutions in Thailand within the ASEAN Economic Community. The relationship between the two variables was highly positive with the statistical significance at 0.01 level. As a result of data analysis using multiple regression analysis, the multiple correlation coefficients was 0.746 and the coefficient of determination was 55.60. The regression equation could be created to the form of liner equations with unstandardized and standardized coefficients using stepwise estimation as follows: Regression equation in the form of unstandardized score $Y = 0.943 + 0.279X_2 + 0.265X_3 + 0.226X_1$. Regression equation in the form of standardized score $Z_y = 0.310 Z_{X_2} + 0.283 Z_{X_3} + 0.222 Z_{X_1}$

Keywords (s): Transformational Leadership, Cross-Culture Leadership, Team leadership Professional Administrator, Private Higher Education Institution in

ภูมิหลัง

การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ เป็นบทบาทและหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สังกัดใด และอยู่ในกลุ่มสถาบันใด ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (2553) ได้สรุปว่า “ในส่วนของอุดมศึกษา รัฐบาลมีเป้าหมายสำคัญในการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทยให้สามารถและผลิตและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่มีคุณภาพ พัฒนาการผลิตครูยุคใหม่ พัฒนาการเรียนรู้ใหม่ๆทั้งทางด้านเทคโนโลยีและภูมิปัญญาชุมชนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ และส่งเสริมความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาระดับภูมิภาค เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน”

ซึ่งการบริหารจัดการของอุดมศึกษาได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้จัดทำเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2553) ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานการด้านคุณภาพบัณฑิต ระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล พันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ การแสวงหาการสร้างและการจัดการความรู้ตามแนวทางหลักการอันนำไปสู่สังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้

นอกจากแนวนโยบายด้านคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้วการเป็นประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN) ได้กำหนดแนวทางและแผนการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เน้นจัดการศึกษาให้ทั่วถึงทุกคน ทุกเพศ โดยปราศจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมเชื้อชาติรวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับ

2. การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา การแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์ ส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันและเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

3. การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน โดยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างสมาชิกอาเซียนผ่านระบบการศึกษาเพื่อสร้างเสริมความสำเร็จและความเข้าใจอันดีในประเทศสมาชิกที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน

จะ เห็น ได้ ว่า การ จัด การ ศึกษา ในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลกและการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN) ที่กำลังก่อให้เกิดกระแสการตื่นตัวในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาของไทยและกลุ่มประเทศอาเซียน สถานการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อนโยบายการบริหารและการวางแผนการบริหารงานในด้านการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนเพื่อเตรียมเป็นส่วนหนึ่งของระบบโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการเปิดเสรีบริการด้านการศึกษาในรูปแบบความร่วมมือด้านเขตเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN) ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554) ได้มีการสรุปความท้าทายในการจัดการศึกษาอุดมศึกษาไว้ในความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่า

1. ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริหารการศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต

2. สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น

แต่การบริหารการจัดการอุดมศึกษาของไทยในสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาข้ามชาติ พบว่ามีจุดอ่อน ด้านคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพยังต้องทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ (คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548) ดังนั้นการจัดการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจึงเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถที่เรียกได้ว่าระดับมืออาชีพ ดังที่อุทัย บุญประเสริฐ (2551 : 1-10) สรุปว่าผู้บริหารระดับมืออาชีพ ต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์เห็นกว้างมองไกล มีวิสัยทัศน์ใหม่ภายใต้บริบท ASEAN เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการแบบบูรณาการ เน้นการแก้ปัญหาและดำเนินการพัฒนาที่ผสมผสานได้ชัดเจน มีบทบาทในฐานะผู้ริเริ่ม ชี้นำแนวทางการคิดและประสานความคิดที่ดีในการทำงาน สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับบุคลากรและประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกระดับได้เหมาะสม และประเมินผลการทำงานของบุคลากรด้วยวิธีการสุจริต ยุติธรรม โปร่งใส และต้องมีพฤติกรรมการบริหารแบบเชิงรุกเน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางไว้เป็นสำคัญ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนของไทยสามารถบริหารจัดการการผลิตบัณฑิตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในบริบทของสังคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมมุติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก

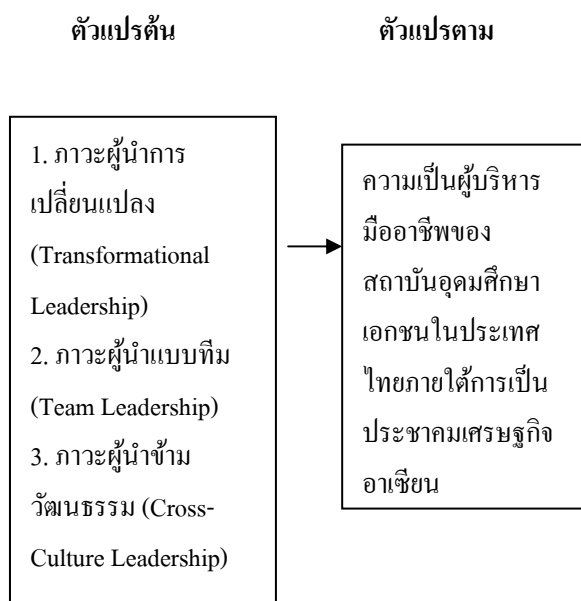
ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณบดี หรือผู้อำนวยการสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอุดมศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 436 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 201 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

2. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบทีม ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ภาวะผู้นำแบบทีม (Team Leadership) ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม (Cross-Culture Leadership) และความเป็นผู้บริหารมืออาชีพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มาใช้และประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจำนวน 173 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.8 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.2 ส่วนวุฒิการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 54.9 ส่วนเรื่องการดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งคณบดี คิดเป็นร้อยละ 90.8 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการประเภทอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 60.7

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบทีม และภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.40$) และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.32$)

2.2 ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม (Cross-Culture Leadership) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดคือด้านความไว้วางใจ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.30$) ด้านการเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.24$) และด้านการใช้อำนาจกับด้านการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 4.20$)

2.3 ภาวะผู้นำแบบทีม (Team Leadership) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดคือ ด้านการลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.31$) และด้านการเฝ้าระวัง ($\bar{X} = 4.20$)

3. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.47$) ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) ด้านความเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 4.34$) ด้านความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร และศาสตร์การสอน ($\bar{X} = 4.24$) ด้านความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในระดับเพียงพอ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านความสามารถในการแสวงหาและบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.06$) และสุดท้ายด้านความสามารถเชิงวิชาการ ($\bar{X} = 3.76$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยกับความ เป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = 0.742$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นประเภทภาวะผู้นำพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ใน

ระดับปานกลางทุกประเภทโดยเรียงลำดับค่าความสัมพันธ์สูงสุดไปต่ำสุดคือ ภาวะผู้นำแบบทีม (X_2) ($r_{xy} = 0.687$) รองลงมาคือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ($r_{xy} = 0.682$) และภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม (X_3) ($r_{xy} = 0.679$)

5. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.746 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 55.60 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำแต่ละประเภทที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุดคือ ภาวะผู้นำแบบทีม (X_2) รองลงมาคือภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม (X_3) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ตามลำดับ โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ตามวิธี Stepwise ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.943 + 0.279X_2 + 0.265X_3 + 0.226X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.310 Z_{X_2} + 0.283 Z_{X_3} + 0.222 Z_{X_1}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบว่าภาวะผู้นำประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 2) ภาวะผู้นำแบบทีม และ 3) ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม ซึ่งสามารถอภิปรายว่าภายใต้การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคมภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่หลากหลายผสมกับความรู้ความสามารถทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยนำความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบทีม และภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมไปสร้างแรงบันดาลใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสร้างความรู้ความสามารถให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามเกิดการพัฒนาด้านตนเองจนนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรเพื่อรองรับและแข่งขันการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเป็นโลกาภิวัตน์ ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบทีม และภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้บริหารเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเชื่อสัตย์ มีวิสัยทัศน์ สามารถแก้ไขปัญหาและวางแผนเพื่อเป้าหมายขององค์กร เข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมของสมาชิกเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายของบุคลากรและนักศึกษาข้ามชาติ มีการใช้อำนาจอย่างยุติธรรมเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและการบริหารจัดการ ซึ่งภาวะผู้นำแต่ละประเภทนั้นสามารถแยกอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นภาวะผู้นำที่

มีองค์ประกอบเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ประกอบด้วย การสร้างแรงบันดาลใจ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลสามารถอภิปรายได้ว่า ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจะต้องมีพฤติกรรมส่วนตัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีการบริหารงานและการแสดงออกทางความคิดสติปัญญาที่ส่งผลก่อให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจของคนในองค์กร รวมทั้งผู้บริหารจะต้องมีทักษะการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานเพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อเป้าหมายขององค์กรของผู้ร่วมงาน สร้างความรู้สึกมีความคาดหวังไว้กับองค์กรในรูปแบบของความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนี้มีชีวิตชีวา ส่งผลให้องค์กรสามารถปรับตัวและแข่งขันกับการจัดการศึกษาของกลุ่มทุนข้ามชาติหรือสถาบันต่างชาติได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมมา ธนิตย์ (2554) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมที่ผู้นำกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นตามระดับที่คาดหวัง และการมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน โดยจะใช้ความรู้ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ทำให้ผู้ร่วมงานไว้วางใจ ตระหนักรู้ถึงภารกิจ วิสัยทัศน์ ความจงรัก-ภักดี อุทิศตนเพื่อองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำเนา หมั่นแจ่ม (2555: 61) องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานบนที่ราบสูง ประกอบด้วยการมีอุดมการณ์ (Ideology) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) การเป็นแบบอย่างที่ดี (Role Modeling) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) และการสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม (Participatory Working Culture)

1.2 ภาวะผู้นำแบบทีม มีองค์ประกอบที่สำคัญ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการลงมือปฏิบัติ รองลงมาคือ การเฝ้าระวังสามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยต้องมีภาวะผู้นำแบบทีมที่มีบทบาทและพฤติกรรมการทำงานในลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ การเฝ้าระวัง และการลงมือปฏิบัติ การเฝ้าระวังคือการหาข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภายในภายนอกองค์กรที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อความสำเร็จของเป้าหมาย มีการใช้ประโยชน์ด้านข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน เตรียมการ จัดระบบของการบริหารทีมงานให้เกิดประสิทธิภาพ เมื่อถึงขั้นตอนของการปฏิบัติ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ประสานงานของสมาชิกในทีม ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน มีจิตใจที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความยุติธรรมในการบริหารจัดการ ทำให้ทีมเกิดความไว้วางใจ และเมื่อมีปัญหาจะมีวิธีแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความขัดแย้งของทีมด้วยวิธีการที่อาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีม โดยการตัดสินใจทำงานของผู้บริหารทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้อย่างง่าย ชัดเจนโดยไม่ซับซ้อน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องนำสารสนเทศของทีมไปใช้เพื่อความสำเร็จของทีม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการเป็นผู้บริหารหรือภาวะผู้นำของทีมของ Morgeson and et. al. (2010) สรุปว่าหน้าที่ของผู้นำแบบทีมเกี่ยวข้องกับงานที่สำคัญ 2 งานคือ 1) งานแรกเกี่ยวข้องกับการทำงานที่ประกอบด้วย การทำงานกับสภาพแวดล้อมและทำให้มั่นใจว่าการร่วมมือกันเป็นทีมจะเป็นการรองรับการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในภายหลัง 2) งานที่สองที่สำคัญ เกี่ยวข้องกับความมั่นใจว่าทีมไม่ใช่เฉพาะแต่มีความรู้และความสามารถในการทำงานแต่ทีมจะต้องสามารถทำให้สมาชิกมีความไว้วางใจและมีความร่วมมือร่วมใจสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและสอดคล้องกับ Warwick (1995) กล่าวว่า ในสถานการณ์ที่เริ่มจากศูนย์ในการพัฒนาคุณภาพ ผู้นำต้องทำการวางแผนสร้างทีมและให้ความรู้กับทีมในหลักการและสิ่งสำคัญในการ

พัฒนาคุณภาพองค์กรตามวงจรคุณภาพ PDSA และผู้นำไม่สามารถมอบหมายงานนี้ให้กับใครได้ ซึ่งต้องทำงานเป็นทีม ผู้นำต้องสนับสนุนให้เกิดโครงการนำร่อง (Pilot Studies) และประสบการณ์ในโครงการจนกระทั่งทีมสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ตัดสินใจจนนำไปสู่การสร้างสรรค์แนวทางใหม่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Weiss (2001) และ Salacuse (2006) กล่าวสรุปว่า การตกลงร่วมกัน (Commitment) ว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของทีมมากกว่าการจะทำอะไรเพื่อตนเอง มีการไว้วางใจ เชื่อใจกัน (Trust) สมาชิกของทีมมีความซื่อสัตย์ต่อกันมีข้อตกลงที่เชื่อถือต่อกันมีความมั่นใจ แสดงออกและการกระทำที่มั่นคงและยอมรับกันในทางที่ถูกต้องประสงค์ (Purpose) สมาชิกในทีมเข้าใจบทบาท (Role) และเป้าหมาย (Mission) ของทีม สมาชิกทีมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้าใจที่จะทำสิ่งที่แตกต่าง มี การสื่อสาร (Communication) สมาชิกของทีมเรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันทั้งสมาชิกภายในภายนอกทีม พวกเขาเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม (Involvement) ที่ทำให้สมาชิกทีมมีความรู้สึกเป็นหุ้นส่วนกัน (Partnership) รับและเคารพในการทำงานร่วมกันและร่วมกันพัฒนาความคิดเห็นร่วมก่อนการกระทำ รวมทั้งการมีกระบวนการหลากหลาย (Process Orientation) เมื่อสมาชิกทีมเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทำงานจะส่งผลเกิดการพัฒนาระบบอื่น ๆ เช่นวิธีการตัดสินใจการแก้ปัญหาและเทคนิคการวางแผน

1.3 ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดคือ ด้านการไว้วางใจ การเปลี่ยนแปลง การเอาใจใส่ การใช้อำนาจ และการสื่อสาร ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมดังกล่าว ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจะต้องแสดงออกหรือปฏิบัติตนในลักษณะมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และภักดีต่อองค์กร มีการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงาน มองเห็น เข้าใจและมีความปรารถนาแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้บริหารต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ มีคุณลักษณะจำเพาะที่น่าสนใจ มีเสน่ห์ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

รวมทั้งการเอาใจใส่ต่อชีวิต ความคิดและสังคมของผู้ร่วมงาน โดยที่ผู้บริหารต้องมีความรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชนชาติต่างๆ มีความสามารถในการให้บริการกับเพื่อร่วมงาน มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน เป็นเรื่องที่สำคัญในยุคการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมที่ประเทศไทยต้องอยู่ภายใต้กรอบความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ต้องรับการเคลื่อนย้ายบุคลากรและนักศึกษาจากต่างชาติเข้าสู่สถานศึกษา อีกทั้งการเป็นผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยต้องมีการใช้อำนาจโดยตำแหน่งตามทำนองคลองธรรม โดยใช้ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดการยอมรับของสังคม มีการใช้อำนาจจากความกล้าหาญ รวมถึงการใช้อำนาจเพื่อการลงโทษและให้รางวัลเมื่อมีการกระทำที่สมควร นอกจากนี้แล้วผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยที่มีภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมจะต้องมีการสื่อสารที่ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการสื่อสารในภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ มีความอดทนในการสื่อสาร มีความรอบรู้ในวัฒนธรรมชาติอื่น และสุดท้ายมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งสามารถอธิบายได้ว่าการเป็นผู้บริหารสถาบันศึกษาหรือองค์กรต่างๆภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเข้าใจและสามารถสื่อสารภาษาอื่นได้เป็นอย่างดีจะทำให้การสร้างความสำเร็จในเป้าหมายหรือกระบวนการทำงานหรือแผนงานได้เป็นอย่างดีส่งผลให้การทำงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้บริหารที่มีทักษะการสื่อสารในภาษาอื่นได้ในรูปแบบสร้างสรรค์ ผสมกับความรอบรู้ในวัฒนธรรมชาติอื่นกับสามารถใช้ภาษาและสร้างความเข้าใจในเจตนารมณ์ของการสื่อสารโดยไม่ขัดต่อความรู้สึกหรือประเพณีวัฒนธรรมการทำงานของผู้รับข่าวสาร ก็จะทำให้ผลของการทำงานเกิดประสิทธิภาพหรือผลลัพธ์ในเชิงบวก และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้บริหารสถาบันศึกษาในอนาคตที่จะมีคนจากต่างชาติต่างภาษามาทำงานและศึกษาหาความรู้ หากเกิดการขัดแย้งในการบริหารจัดการบุคลากรเนื่องจากการแตกต่างทางวัฒนธรรม ก็สามารถบริหารความขัดแย้งได้ สิ่งต่างๆเหล่านี้จะทำให้เกิดการยอมรับ และเกิดความไว้วางใจในตัวผู้นำจากผู้ร่วมงานจนนำไปสู่การดำเนิน

กิจกรรมขององค์กรโดยไม่มีข้อโต้แย้งในเรื่องของภาวะผู้นำ หรือนโยบาย หรือคำสั่งของผู้บริหารสอดคล้องกับนภวรรณ คุณานุรักษ์ (2552: 136) ได้สรุปภาวะผู้นำเพื่อองค์กรที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนความสามารถที่สำคัญขององค์กร (Leadership as Competency) ซึ่งความสามารถที่ผู้นำควรมีคือ คุณภาพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ช่วงเวลาสำหรับการตัดสินใจอย่างรอบคอบ การจัดการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากรจากศักยภาพที่แท้จริง ความสามารถในการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ การให้ความสนใจต่อรายละเอียด และการจัดการความสามารถ สอดคล้องกับ Avruch (1998) สรุปว่า ภาวะผู้นำข้ามวัฒนธรรมในทางปฏิบัติ และทางหลักการ ก็คือ การเป็นผู้นำในสถานการณ์ที่มีความแตกต่างหรือหลากหลายวัฒนธรรม โดยใช้ทักษะ ภาวะผู้นำ ความสามารถของผู้นำ เพื่อแก้ปัญหา ของความขัดแย้งและความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อหวังให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปยังเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์ มีความเป็นคนที่ซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา มีจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ศิลปและวัฒนธรรมไทย มีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตรและศาสตร์การสอน มีความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในระดับเพียงพอ ความสามารถในการแสวงหาทุนและบริหารงบประมาณ และผู้บริหารมีความสามารถเชิงวิชาการตามลำดับ สามารถอธิบายได้ว่า การเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการโดยรู้ในเรื่องของการบริหารจัดการอุดมศึกษาเป็นอย่างดี รู้วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถวางแผนและบริหารจัดการอุดมศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย มีความเข้าใจในสภาพการเปลี่ยนแปลง

บริษัทที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่ออุดมศึกษา มองเห็นประโยชน์ที่ยั่งยืนต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มองเห็นการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสังคมไทยและการศึกษามองเห็นงานในระยะยาวและเห็นการศึกษาและบทบาทของสถาบันการศึกษาต่อชุมชนและสังคมไทย มีการประเมินผลงานอย่างเที่ยงธรรมตรงสภาพความเป็นจริง มีการมอบหมายงานโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินการสอนและการทำงานของบุคลากรความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาที่ประกอบด้วยผู้บริหารต้องรู้จักมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ให้ความสำคัญต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งการที่ผู้บริหารใช้ความสามารถอย่างสูงในการบริหารจัดการดูแลสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำงานการเรียนการสอนอย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงได้ทันทั่วทั้งที่มีจิตสำนึกที่ดีและเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยเป็นผู้นำดำเนินกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างของพุทธศาสนิกหรือศาสนาอื่น มีการแก้ปัญหาขัดแย้งด้วยสันติวิธี สามารถเห็นภาพรวมของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ มีความรู้ความชำนาญสูงในหลักสูตรและการสอน และเป็นผู้นำทางวิชาการ มีทักษะความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ในการบริหาร ประชาสัมพันธ์ การจัดการเรียนการสอนมีระบบการติดตามประเมินผลในการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ โดยสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินและเงินทุนของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ และต้องมีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นและบุคคลอื่นในเรื่องการระดมทุนและทรัพยากรสำหรับการศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทที่แสดงถึงความรู้ของตนเอง มีผลงานทางวิชาการ มีงานวิจัยและพัฒนา มีผลงานนวัตกรรม ตำรา เอกสารวิชาการเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน

ประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ สอดคล้องกับข้อเสนอของวิชัย แหวนเพชร (2553) ที่ว่าคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ที่จะนำสถาบันไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาจะต้องมีลักษณะทางคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ได้แก่มีวิสัยทัศน์ ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ยึดระบบคุณธรรม อาทิงโปร่งใส ยุติธรรม ซื่อสัตย์ ไม่คอร์รัปชั่น อดทน อดกลั้น รับผิดชอบต่อและชอบเสียสละ และเป็นคนดีของสังคม นำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ใช้หลักธรรมาภิบาล โดยยึดองค์คณะบุคคลมีส่วนร่วม ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีมมีน้ำใจ ประสานงานตามหน้าที่รับผิดชอบ ปรับเปลี่ยนเทคนิคสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารมืออาชีพต้องใช้กระบวนการ PDCA วางแผนเก่ง วางแผนเป็นนำแผนที่วางไปสู่การปฏิบัติจริง ไม่กลัวการประเมินเพื่อพัฒนา และปรับเป้าหมายเพื่อให้วงจรการทำงานในขั้นต่อไปดีขึ้น ตลอดเวลา และสอดคล้องกับวิชัย ต้นสิริ (2550:361) ผู้บริหารนั้นจะต้องมีคุณลักษณะ บทบาท และหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์กรในลักษณะที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการขององค์การวิชาการหรือวิชาชีพ (Professional Organization) โดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้กว้าง และรู้จัก รู้ในการจัดการเรื่องมนุษย์ วิชาการ วิชาชีพของตนทางการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์รัตนเพียร (2554) พบว่า การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารเอกชนระดับมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2553) และสำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความรู้และสมรรถนะในเรื่องหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ประกอบด้วยสาระความรู้ในหลักและทฤษฎีทางการบริหารและการบริหารการศึกษา ระบบและกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา ยุติใหม่การสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารและการจัดการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บริบท และแนวโน้มการจัดการศึกษา โดยสามารถนำความรู้ทั้งด้านหลักการและทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สร้างองค์

ความรู้ใหม่ทางการบริหารจัดการการศึกษา ต้องมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รู้หลักการและรูปแบบพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้บริหารต้องมีสาระความรู้ในหลักการบริหารงานบุคคล สามารถสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาปฏิบัติงาน จัดบุคลากรเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยสาระความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ โดยสามารถใช้และบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และสามารถระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา และสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า หากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์จะทำให้ผู้บริหารอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยสามารถบริหารจัดการองค์กรได้เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายทั้งด้านมาตรฐานการบริหารจัดการและคุณภาพบัณฑิตอย่างมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เพื่อให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยภายใต้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เพื่อให้ผู้บริหารเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่นำไปสู่การบริหารที่มีประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของสถาบันอุดมศึกษาไทยของรัฐรวมทั้งราชภัฏเพื่อเปรียบเทียบผลวิจัย

บรรณานุกรม

- คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548. อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นภวรรณ คณารักษ์. 2552. ภาวะผู้นำเพื่อองค์กรที่มีประสิทธิภาพ วารสารหอการค้าไทย ปีที่ 29 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม หน้า 136 -146
- พิชญ์ รัตนเพียร. 2554. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. ดุษฎีนิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิชัย ต้นศิริ . 2550. อุดมการณ์ทางการศึกษา ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลด
- วิชัย แหวนเพชร. 2553. แบบไหนถึงจะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ วารสารวิทยาลัยการฝึกหัดครู ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 สิงหาคม หน้า 4-12
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา .2553. สกอ.สรุปผลการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2553 อุดมศึกษาร่วมสร้างประเทศไทยน่าอยู่. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554. ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 2558 กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา .2553. รวมกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา กรุงเทพฯ: ห้าง

- หุ้นส่วนจำกัดยงพลเทรดดิ้งสำนักมาตรฐานและ
ประเมินผลอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2553. มาตรฐาน
การอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
กรุงเทพฯ:ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์
- สำเนา หมั่นแจ่ม .2555. องค์ประกอบของภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานบนที่ราบสูง วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 เมษายน-กันยายน หน้า54-68
- สัมมา ธนธิตกร .2554. การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะ
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ราชภัฏที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหาร
มหาวิทยาลัย.วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 3 หน้า 59-67
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2551. การบริหารสถานศึกษา
สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. วารสาร
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 2
ฉบับที่ 2 เมษายน -กันยายน หน้า 1-11
- Avruch, K. 1998. Culture and Conflict Resolution.
Washington, DC: United States Institute of
Peace Press
- Morgeson, F.P., H. D. DeRue and E. P. Karam.
2010. Leadership in Team: A Functional
Approach to Understanding Leadership
Structures and Processes. Journal of
Management 2010. Vol.36 No. 1, January
2010. p.5-39
- Salacuse, W. J. 2006. Leading Leaders : How to
Manage Smart, Talented, Rich, Powerful
People. New York: American Management
Association.
- Warwick, R. 1995. Beyond Piecemeal Improvements
How to Transform your school using
Demings Quality Principles. Indiana :
National Educational Service
- Weiss, W. J. 2001. Organizational Behavior and
Change: Managing Diversity, Cross Cultural
Dynamics, and Ethics. Ohio : South-Western
College Publishing.